

DET KONGELIGE
ENERGIDEPARTEMENT

Statsråden

Energi- og miljøkomiteen
Stortinget
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

24/2475-

10. februar 2025

Svar på dokument 8:57 (2024-2025) om å be det internasjonale atomenergibyrådet foreta en gjennomgang av forutsetningene for å etablere kjernekraft i Norge

Jeg viser til brev av 4. februar 2025 fra Energi- og miljøkomiteén der det bes om en vurdering av representantforslag fra stortingsrepresentantene Kjell Ingolf Ropstad, Olaug Vervik Bollestad og Dag-Inge Ulstein.

Representantene fremmer følgende forslag:

Stortinget ber regjeringen sende en forespørsel til IAEA om å foreta en gjennomgang av Norges forutsetninger for å etablere kjernekraft (en INIR-revisjon), med mål om å presentere resultatet fra revisjonen innen juni 2025.

Det Internasjonale Atomenergibyrådet (IAEA) organiserer en rekke ekspertgjennomganger av lands organisering opp mot IAEA's standarder, herunder også en INIR-gjennomgang. En INIR-gjennomgang er en helhetlig fagfellevurdering for å hjelpe medlemsland med å vurdere status når det gjelder landets nasjonale infrastruktur for etablering av kjernekraft. Gjennomgangen vurderer den omfattende infrastrukturen som kreves for å utvikle et trygt, sikkert og bærekraftig kjernekraftprogram. Norge er medlem av IAEA og kan følgelig sende en formell anmodning om en INIR-gjennomgang.

Før IAEA gjennomfører en INIR-gjennomgang, forutsettes det at medlemslandet har gjennomført en selvevaluering av de 19 problemstillingene om infrastruktur tilknyttet kjernekraft, som er inkludert i IAEA's «Milestone approach». IAEA's «Milestone approach» er IAEA's egen omfattende metodikk som veileder land og organisasjoner til å arbeide systematisk mot eventuell etablering av kjernekraft.

Jeg viser til at regjeringen den 21. juni 2024 oppnevnte et offentlig utvalg som skal utrede ulike sider ved en eventuell fremtidig etablering av kjernekraft i Norge. Formålet med utredningen er å skaffe til veie et oppdatert kunnskapsgrunnlag om kjernekraft. Kjernekraftutvalget startet sitt arbeid i september 2024, og skal levere sin utredning innen 1. april 2026.

Mange av problemstillingene utvalget skal vurdere, sammenfaller med flere av IAEA's 19 problemstillinger om infrastruktur tilknyttet kjernekraft. En nasjonal selvevaluering som forberedelse av en INIR-gjennomgang vil dermed antageligvis medføre en dobbeltbehandling av disse problemstillingene. Videre tilsier erfaringer fra andre land at en INIR-gjennomgang ikke vil kunne foreligge i tide til at kjernekraftutvalget kan nyttiggjøre seg gjennomgangen. Jeg anser derfor ikke dette som en hensiktsmessig bruk av ressurser på dette tidspunkt.

Jeg anbefaler at Stortinget ikke ber regjeringen gjennomføre forslaget.

Med hilsen

Terje Aasland

**DET KONGELIGE
ENERGIDEPARTEMENT**

Statsråden

Energi- og miljøkomiteen
Stortinget
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

25/414-

14. februar 2025

Svar på spørsmål 1 til Dokument 8:57 S (2024-2025) om å be det internasjonale atomenergibyrådet foreta en gjennomgang av forutsetningene for å etablere kjernekraft i Norge

Jeg viser til brev av 12. februar 2025 fra energi- og miljøkomiteen der det vises til Dokument 8:57 S (2024-2025) som gjelder representantforslag fra stortingsrepresentantene Kjell Ingolf Ropstad, Olaug Vervik Bollestad og Dag-Inge Ulstein om å be det internasjonale atomenergibyrådet foreta en gjennomgang av forutsetningene for å etablere kjernekraft i Norge.

På vegne av Høyres representanter i komiteen ønsker komiteen svar på følgende spørsmål:

- 1. Det vises til Dok.8:57 om en gjennomgang av forutsetningene for kjernekraft i Norge. Hvor mye anslår departementet at en slik foreslått gjennomgang/revisjon gjennomført av IAEA vil koste, og hva betalte Polen IAEA for sin revisjon, som var unnagjort på to uker?*

Jeg er ikke kjent med hvor mye Polen måtte betale for sin gjennomgang. IAEA opplyser på sine nettsider at en INIR-gjennomgang finansieres gjennom en kostnadsfordeling mellom vertslandet og organisasjonen. Det er derfor vanskelig å gi et nøyaktig kostnadsoverslag for en INIR-gjennomgang, siden det vil forutsette en prosess som også involverer IAEA. Kostnadene vil variere avhengig av landets spesifikke behov og omfanget av gjennomgangen. Det vil være kostnader knyttet til forberedelsesfasen, gjennomføringsfasen og oppfølgingsfasen.

Som jeg skrev i mitt brev av 10. februar 2025 til komiteen, tilsier erfaringer fra andre land at en INIR-gjennomgang ikke vil kunne foreligge i tide til at kjernekraftutvalget kan nyttiggjøre

seg gjennomgangen. Representantene peker på at IAEA's INIR-gjennomgang for Polen var unnagjort på to uker. Prosessen tok imidlertid vesentlig lengre tid.

Den 16. desember 2022 ba Polen IAEA om å gjennomføre en fase 2 INIR i Polen. Den innledende selvevalueringsrapporten (SER) ble sendt til IAEA den 19. oktober 2023. En kombinert SER-støtte og pre-INIR-gjennomgang ble gjennomført fra 14. til 16. november 2023. Polen sendte sin endelige SER til IAEA den 14. februar 2024. Selve INIR-gjennomgangen ble gjennomført fra 15. til 25. april 2024 i Warszawa. IAEA leverte sin rapport til Polen 16. september 2024.

Samlet tidsbruk for hele prosessen er altså et par år. Kjernekraftutvalget skal som kjent levere sin utredning innen 1. april 2026. Min vurdering er fremdeles at en slik gjennomgang vil kunne medføre en dobbeltbehandling av ulike problemstillinger som utredes av utvalget, og at et slikt tiltak ikke er en hensiktsmessig bruk av ressurser på dette tidspunkt.

Med hilsen

Terje Aasland

**DET KONGELIGE
ENERGIDEPARTEMENT**

Statsråden

Energi- og miljøkomiteen
Stortinget
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

24/2475-

10. mars 2025

Svar på spørsmål 2-4 til Dokument 8:57 S (2024-2025)

Jeg viser til brev av 5. mars 2025 fra energi- og miljøkomiteen der det vises til Dokument 8:57 S (2024-2025) som gjelder representantforslag fra stortingsrepresentantene Kjell Ingolf Ropstad, Olaug, Vervik Bollestad og Dag-Inge Ulstein om å be det internasjonale atomenergibyrået foreta en gjennomgang av forutsetningene for å etablere kjernekraft i Norge.

På vegne av Kristelig folkeparti sin representant i komiteen ønsker komiteen svar på følgende spørsmål:

2: I Svarbrevet viser statsråden til INIR, men presiserer ikke hvilken fase som omtales. Kan statsråden bekrefte om han her vurderer en fase 1 INIR, som naturligvis må komme før en fase 2 INIR, slik det er foreslått av KrF?

IAEA har publisert et veiledningsdokument for INIR-gjennomgang på sine nettsider. Det fremgår der at en INIR-gjennomgang tilbys som enten en fase 1 eller fase 2-gjennomgang, avhengig av eksisterende nasjonale planer og forutsetninger for etablering av kjernekraft i det aktuelle medlemslandet. For Norges del, som verken har kjernekraftverk til kommersiell kraftproduksjon eller konkrete planer om å etablere dette, ville det dermed vært naturlig å anmode om en fase 1-gjennomgang.

3: Har regjeringen vært i kontakt med IAEA for å avklare muligheten for en fase 1 INIR-gjennomgang for Norge, og i så fall hva var tilbakemeldingen fra IAEA?

Regjeringen har ikke vært i kontakt med IAEA på nåværende tidspunkt om muligheten for en fase 1 INIR-gjennomgang, ettersom det ikke vurderes hensiktsmessig å gjennomføre en

INIR-gjennomgang nå. Regjeringen har nedsatt et offentlig utvalg som skal gjøre en bred gjennomgang og vurdering av ulike sider ved en eventuell fremtidig etablering av kjernekraft i Norge. Slik jeg har redegjort for i mitt svar til komiteen av 10. februar i år vil mange av problemstillingene som utvalget skal se på sammenfalle med de vurderinger som vil måtte gjennomføres som forberedelse til en INIR-gjennomgang. Jeg anser derfor ikke det å initiere en INIR-gjennomgang nå som en hensiktsmessig ressursbruk.

4: Ifølge Norsk kjernekraft har IAEA vist til at en selvevaluering typisk tar 3-4 måneder. Estland hadde en INIR-mission i oktober 2023 og fikk rapporten fra IAEA i løpet av tre måneder (desember 2023). Altså 6-7 mnd. totalt. Har departementet opplysninger som fraviker dette, eller kan man gjennomføre fase 1 i god tid før kjernekraftutvalget skal legge frem sin innstilling?

Jeg viser til IAEA's Mission Report on The Integrated Nuclear Infrastructure Review (INIR) – Phase 1, IAEA's rapport etter fase 1-gjennomgangen i Estland.

I november 2020 etablerte Estlands regjering en arbeidsgruppe for å utrede nødvendig infrastruktur for eventuelt å kunne etablere kjernekraft i landet. Den 28. mars 2022 anmodet det estiske miljødepartementet IAEA om å foreta en fase 1 INIR-gjennomgang. Som jeg tidligere har redegjort for overfor komiteen, krever IAEA at det aktuelle medlemslandet gjennomfører en selvevaluering før IAEA foretar en gjennomgang. Den 30. april 2023 oversendte Estland en innledende selvevaluering til IAEA.

Den 6.-8. juni 2023 gjennomførte IAEA et kombinert oppdrag i Estland, med en veiledende vurdering av Estlands innledende selvevaluering og en innledende INIR-gjennomgang. IAEA fulgte deretter opp med anbefalinger til Estland om å oppdatere sin selvevaluering. Basert på anbefalingene, oppdaterte Estland selvevalueringen og overleverte en endelig selvevalueringsrapport til IAEA den 2. september 2023.

Fra 23. til 30. oktober 2023 gjennomførte IAEA fase 1-oppgavet til Estland, for å gjennomgå status for utvikling av nasjonal infrastruktur for et kjernekraftprogram. Selve rapporten fra IAEA ble overlevert til Estland først den 16. januar 2024.

Kjernekraftutvalget skal fullføre og overlevere sin utredning innen 1. april 2026, altså om lag ett år fram i tid. Estlands fase 1-gjennomgang viser at prosessen i det tilfellet tok i underkant av to år. Basert på Estlands erfaringer, og for øvrig Polens erfaringer med deres fase 2-gjennomgang, vil man ikke kunne gjennomføre en INIR-gjennomgang i god tid før kjernekraftutvalget skal avgi sin utredning.

Med hilsen

Terje Aasland